

MPSV 4/2022

RODINA

ZPRAVODAJ ODBORU RODINNÉ POLITIKY A OCHRANY PRÁV DĚTÍ

Aktuální aktivity v oblasti rodinné politiky

ODDĚLENÍ KONCEPCE RODINNÉ POLITIKY A SLUŽEB PÉČE O DĚTI (216)

Během druhé poloviny roku 2022 pokračuje předsednictví České republiky v Radě Evropské unie, tzv. CZ PRES. Ve dnech 21. a 22. září 2022 proběhla předsednická konference Ministerstva práce a sociálních věcí, která se věnovala podpoře lidem se zdravotním postižením a jejich integraci na pracovní trh. Na konferenci byly zmíněny konkrétní nástroje a strategie, které jsou určeny těmto osobám, například navýšení příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením, či Balík opatření k integraci osob se zdravotním postižením do trhu práce. Jelikož se jedná o téma, které je řešeno i na mezinárodní úrovni, diskuse obsahovaly konkrétní postupy a řešení jako jsou kapacity služeb zaměstnanosti a integrace, a jak by měly zaměstnavatelé přizpůsobit pracovní postupy lidem se zdravotním postižením.

V září 2022 představila Evropská komise návrh Evropské strategie v oblasti péče (European Care Strategy) s cílem zajistit v celé Evropské unii kvalitní, cenově dostupné a přístupné pečovatelské služby a zlepšit situaci jak pro příjemce péče, tak pro osoby, které o ně profesionálně či neformálně pečují. Ke strategii jsou připojena dvě doporučení určená členskými státy. Jedno se týká revize barcelonských cílů v oblasti předškolního vzdělávání a péče a druhé přístupu k cenově dostupné vysoce kvalitní dlouhodobé péči.

S mezinárodní agendou úzce souvisí i národní Akční plán k naplnění Záruky pro děti na období 2022-2030, na jehož přípravě se podíleli zástupci ministerstev, samosprávy i neziskového sektoru. Akční plán byl začátkem listopadu 2022 schválen Ing. Marianem Jurečkou, ministrem práce a sociálních věcí, místopředsedou vlády, vládou a v nejbližší době bude zaslán Evropské komisi.

Kontaktní osoba:
Mgr. Jiřina Kunášková
vedoucí oddělení
jirina.kunaskova@mpsv.cz

Projekt Krajská rodinná politika končí...

PROJEKT KRAJSKÁ RODINNÁ POLITIKA

Projekt Krajská rodinná politika směřuje ke konci své realizace. V posledním půlročním prodloužení připravil projektový tým nové výstupy. Patří mezi ně rozšíření „Organigramu kontaktů organizací zabývajících se primární prevencí o dluhové, občanské a psychologické poradenství“. Nově bylo vytvořeno také šest „Case study“, případových studií v podobě hlouběji rozpracovaných příkladů dobré praxe. Každá case study kromě popisu ověřené prorodinné aktivity obsahuje i řadu praktických informací a doporučení k implementaci dané aktivity či projektu i do dalších organizací v krajích České republiky. Case study byly vybrány a vytvořeny ve spolupráci se členy celorepublikové platformy projektu, jejímiž členy jsou mj. zástupci ze samosprávy. Všechny výstupy, které během fungování projektu Krajská rodinná politika vznikly, budou i po skončení projektu dostupné na webových stránkách na odkazu [ZDE](#).

Jednou z aktivit v prodloužení projektu byl také **Workshop se zaměřením na samosprávu**, který se uskutečnil dne 22. listopadu 2022 v prostorách Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství na Václavském náměstí. Celý program byl rovněž živě vysílán i přes platformu YouTube. Cílem workshopu bylo šířit zkušenosti, poznatky a novinky v oblasti opatření a aktivit, které jsou cíleny na podporu rodin na úrovni obcí a krajů. Z tohoto důvodu byla na akci přizvána celá řada hostů, kteří jsou bezprostředními aktéry rodinné politiky na lokální úrovni a mohou sdílet dobrou praxi.

Program workshopu započal představením již zmíněných nových výstupů projektu Krajská rodinná politika. Bylo uvedeno **šest nových case study zaměřených na následující projekty a aktivity**:

- Projekt víkendy pro otce a dospívající syny
- Burza filantropie
- Mezigenerační program „Babičko, dědečku, ukaž mi, co umíš“
- Projekt příprava snoubenců
- Pěšibus
- Audit family-friendly community

Následovala prezentace koordinátorky komunitního plánování města Prachatic, která diváky seznámila s množstvím aktivit, akcí a projektů, kterých mohou rodiny v Prachaticích využívat. Za zmínku jistě stojí např. televizní vysílání, kam byly v době covid-pandemie zvány prachatické děti s rodiči či prarodiči, sportovci, talentované osoby a další zájemci, kteří

poskytovali povzbuzení v těžkých dobách a inspiraci k efektivnímu trávení volného času. Zajímavostí je i tzv. mezigenerační dům, kde se konají různé akce, výstavy či workshopy, při kterých se mohou setkávat rodiny a generace. Pozoruhodná byla i zmínka o knize **Jak si hraje Smyslovka, aneb babi, dědo, pojďte si s námi hrát**, která navrhuje spoustu mezigeneračních aktivit.

Jako další se slova ujal vedoucí sociálního odboru Městského úřadu Znojmo a popsal místní situaci v oblasti rodinné a seniorské politiky. Město Znojmo se zaměřuje na mnohé oblasti podpory rodin a seniorů a také může být inspirací pro další obce. Kromě snahy o zlepšování možností sladování pracovního a rodinného života a podpory služeb pro rodiny se město snaží zajistit kvalitní životní podmínky a aktivizaci i pro seniory. Jednou z mnoha znojemských zajímavostí, které byly na workshopu představeny, je pocitová mapa bezpečnosti. Jedná se o zaznamenávání míst, kde se obyvatelé Znojma cítí či necítí bezpečně, aby na získaná zjištění mohlo město adekvátně reagovat.

Dalším prezentujícím byla vedoucí odboru školství Městského úřadu Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, která upozornila na velký problém s nedostatečnými kapacitami základních škol. S krizí na Ukrajině se situace na školách ještě zhoršila a je nutné tento problém nepřehlížet. Inspirací ale mohou být zvyšující se počty psychologů na školách nebo také workshopy s orgánem sociálně právní ochrany dětí, které se na základních školách v okolí Brandýsa uskutečnily, a to za účelem spolupráce se žáky základních škol a odhalení možného prostoru pro zlepšení jejich situace.

Odborný referent sociálních věcí Středočeského kraje následně představil divákům inspirující aktivity i z jeho kraje. Pozoruhodné je zapojení kraje do projektu Rodinné pasy, které umožňují středočeským rodinám čerpat stále se rozšiřující nabídku benefitů. Jedná se jak o slevy na běžné nákupy, tak i o slevy či dokonce vstupné zdarma na různé akce a volnočasové aktivity, díky kterým mohou rodiny příjemně trávit společný volný čas.

Součástí workshopu bylo i představení dotačních titulů, kterých mohou využívat organizace, obce i kraje podílející se na podpoře rodin. Uveden byl dotační titul Rodina, titul Obec přátelská rodině a seniorům a také Mimořádný dotační titul od UNICEF pro dočasné aktivity na podporu rodin z Ukrajiny.

Závěrem workshopu pak byla prezentace, která se zabývala dětskými skupinami. Členka týmu projektu

Implementace dětských skupin MPSV ČR přinesla zajímavé informace o možnostech vzniku a provozu dětských skupin a upozornila na přínosné aktivity projektu, jako je bezplatné poradenství, metodická podpora či e-learningové vzdělávání.

Workshop se zaměřením na samosprávu se nesl v přátelském duchu a skrze prezentace, dotazování a diskuse mezi hosty byl jistě všestranným přínosem pro všechny zúčastněné. Na akci zazněl nespočet pozitivních zkušeností a poznatků, které mohou být inspirací pro všechny, kteří si uvědomují důležitost podpory rodin a seniorů na lokální i státní úrovni. Projekt Krajská rodinná politika si dovoluje vyjádřit poděkování nejen přednášejícím, ale všem, kteří se na prarodinných aktivitách podílí a přispívají tak ke zkvalitňování života dětí, dospělých i seniorů.

Jak již bylo v článku zmíněno, projekt „Krajská rodinná politika“ naplnil svoji cestu a k 31. prosince 2022 definitivně skončí.

Dovolujeme si poděkovat všem, kteří se v rámci krajů, měst a obcí společně s námi pokoušeli vytvářet příjemné prostředí pro rodiny ve všech jejich životních fázích. Děkujeme zejména všem krajským poradcům projektu, zástupcům krajů, měst a obcí, zástupcům neziskového a akademického sektoru, zástupcům zaměstnavatelů, všem dalším kolegyním, kolegům a spolupracujícím projektům, kteří nám svojí odborností a intenzivním pracovním nasazením pomáhali plnit cíle a aktivity projektu. Všechny aktivity a výstupy projektu budou i nadále k dohledání na webových stránkách projektu. Veškeré případné dotazy Vám v budoucnu zodpoví kolegyně z odboru rodinné politiky a ochrany práv dětí, oddělení koncepce rodinné politiky a služeb péče o děti. Kontakty naleznete na webových stránkách MPSV na odkaze [ZDE](#).

Závěrem Vám a Vaším rodinám přejeme krásné a pokojné prožití vánočních svátků, v Novém roce 2023 pevně zdraví a hodně sil.

Dámy a pánové, kolegyně a kolegové bylo nám ctí.

Tým Krajské rodinné politiky

Kontaktní osoba:
PhDr. Jana Sládková Filipčíková
věcná garantka projektu
jana.sladkova@mpsv.cz
Webové stránky projektu:
www.rodinyvkrajich.mpsv.cz

Rozhovor se starostkou obce Skotnice

OBEC SKOTNICE

Vážená paní starostko, přibližte nám obec Skotnici. Kde se nachází? Kolik má obyvatel?

Obec Skotnice patří k menším obcím v Moravskoslezském kraji, nachází se v blízkosti letiště Ostrava – Mošnov, nedaleko historického města Příbor. **V současné době má Skotnice 878 obyvatel, v posledních letech přibylo zvláště mladých rodin s dětmi.** Obec spravuje devítiletá samospráva, na komunitním životě se podílí řada zájmových spolků a neformálních uskupení sdružujících občany všech generací. Skotnice nabízí zázemí pro rodinnou turistiku i rekreační cyklistiku a disponuje pestrou rodinnou infrastrukturou. Místním občanům i četným návštěvníkům obce jsou k dispozici dva veřejně přístupné sportovně relaxační areály s víceúčelovými hřišti, herními prvky pro děti i zázemím pro odpočinek, přírodní komunitní centrum s hřištěm pro seniory, altánem a bludištěm pro nejmenší, několik veřejných prostranství s mobiliářem pro setkávání občanů, dva společenské sály a víceúčelová klubová místnost pro aktivity spolků a rodin s dětmi.

Jak dlouho se zastupitelé obce Skotnice věnují proročinným opatřením? Má obec schválen strategický dokument v oblasti rodinné politiky?

Podpora komunitního života a mezigeneračních vztahů byla od počátku samostatného fungování obce vždy považována místní samosprávou za důležitý předpoklad spokojeného života našich občanů, byť aktivity v této oblasti nebyly ještě nazývány „rodinnou politikou“. Intenzivněji se zastupitelé obce věnují proročinným opatřením od roku 2011 v návaznosti na iniciativu Spolku pro obnovu venkova České republiky (dále jen "SPOV ČR"), kterého je Skotnice dlouholetým členem. Aktivity SPOV ČR a zejména Krajské organizace SPOV Moravskoslezského kraje vycházely z přesvědčení, že právě venkov a zejména malé obce mohou sehrát velmi důležitou roli v rámci podpory rodin a zlepšování mezigeneračních vztahů v celé naší společnosti, a že stejně tak dobře fungující rodiny sehrávají pozitivní roli při obnově a stabilizaci venkovských obcí a celého venkovského prostoru. Proročinná opatření a aktivity byly v minulých obdobích v obci zahrnuty do **Akčních plánů s výhledem zpravidla na dobu 2-3 let.** Od loňského roku je oblast rodinné politiky zakotvena v rámci komplexního **Programu rozvoje obce Skotnice na léta 2021-2027** v kapitole Komunitní život – podpora rodiny a mezigeneračních vztahů.

Působí v obci pracovní skupiny/spolky/organizace, které se aktivně podílejí na tvorbě a realizaci proročinných aktivit? Mají i samotní obyvatelé obce zájem se aktivně podílet na aktivitách v obci?

Na tvorbě a realizaci proročinných aktivit se ve Skotnici podílejí jednak komise pro sociální záležitosti a rodinu a komise Zdravá obec a MA21, dále neformální sdružení Klub seniorů a Klub maminek, zájmové spolky SKROJEK, z.s. a STROMOV z.s., také místní knihovna a mateřská škola. Skotničtí občané mají k místu, kde žijí a vytvářejí si svůj domov, velmi pěkný vztah. Proročinné aktivity iniciuje a organizuje i řada dobrovolníků, především rodiny s dětmi. Mohu zmínit např. tematická putování rodin po obci s plněním úkolů, venkovské galerie domácích výtvarných prací dětí a rodičů umístěné na veřejných prostranstvích, tvoření rodičů s dětmi (výroba ptačích budek, plstění, výroba mýdel, pískování apod.).

Jakými způsoby zjišťujete potřeby občanů?

Nejefektivnější formou komunikace je bezesporu **osobní setkávání samosprávy a jejich iniciativních a pomocných orgánů s občany při různých příležitostech**, ke kterým patří například pravidelná obecní setkání se seniory, maminkami na mateřské a rodičovské dovolené, dětmi v mateřské škole i školáky v rámci činnosti Dětského klubu Skočata. Své potřeby, náměty, ale i cenné připomínky občané vyjadřují prostřednictvím anket a dotazníkových šetření, která jsou cílena na jednotlivé věkové kategorie občanů (dětí a mládež, rodiny s dětmi, seniory) nebo na aktuální témata v rámci rodinné politiky (rodinná infrastruktura, volnočasové a vzdělávací aktivity, mezigenerační spolupráce a soužití).

Mohla byste nám přiblížit některé opatření a aktivity, které v obci realizujete?

V letošním roce na základě požadavku cílových skupin intenzivně probíhá vzdělávací a osvětová činnost, která je zaměřena zejména na posílení rodičovských kompetencí, zkvalitnění rodinných vztahů a zlepšení mezigeneračního soužití. Důraz je kladen na předcházení krizových situací v rodině a způsob jejich řešení.

V rámci opatření **Podpora sociálních kontaktů matek na mateřské a rodičovské dovolené a jejich dětí** je oblíbenou akcí „**ČAS PRO MÁMU**“. Jedná se o dopolední setkání maminek na mateřské a rodičovské dovolené s programem (relaxační aktivity, vizážistka, drobné občerstvení, koutek pro děti a jejich hlídání členkami Senior klubu) pořádané místní samosprávou a dobrovolníky a podpořené místními podnikateli (občerstvení).

Aktivita „**KAMARÁDE, PŘIJĎ MEZI NÁS**“ podporuje postupně seznamování nejmenších dětí s novým prostředím mateřské školy před jejich nástupem

k předškolnímu vzdělávání a zprostředkovává jim kontakt s jinými dětmi.

Zmíním také opatření **Podpora soudržnosti rodin, mezigeneračního soužití, komunitního života v obci a zdravého životního stylu**, protože kvalita mezigeneračních vztahů a komunitního života ovlivňuje celkové klima v obci. Prostřednictvím společných aktivit se snažíme vytvořit dostatek příležitostí pro spolupráci a vzájemné poznávání generací, vytváření atmosféry úcty a vzájemného pochopení. Zároveň se snažíme rodiny motivovat ke zdravému životnímu stylu.

K oblíbeným jednorázovým aktivitám rozšiřujícím příležitost dětí strávit společně chvíle s rodiči/prarodiči a sourozenci patří například **akce Hlavolamy** pro celou rodinu, **velikonoční a vánoční dílničky** pro děti a rodiče, **Turnaj v šipkách** pro rodinná soutěžní družstva, **Babičko, dědečku, nauč mne to také** (předávání zkušeností a dovedností členy Senior klubu), **Hurá, vyrábíme s tatínkem** (výroba krmítek a budek pro ptáky), **Cvičí celá rodina**, **Velké rodinné prázdninové odpoledne** a další.

Věčným tématem jsou finance. Obce a města často používají argument, že na realizaci prarodinných opatření nemají finanční prostředky nebo personální kapacity. Chápeme, že záleží na velikosti obce, ale pokuste se čtenářům přiblížit možné zdroje financování.

Podmínky pro realizaci prarodinných opatření mohou být z hlediska financování samozřejmě v každé obci jiné. Záleží na daňové výtežnosti obce a plnění příjmové části rozpočtu, prioritách samosprávy při tvorbě výdajové části rozpočtu obce, podpoře ze strany podnikatelských subjektů, spolupráci s neziskovými organizacemi i aktivitách dobrovolníků.

V naší obci jsou prarodinná opatření realizována především **z rozpočtu obce, dále z národních dotačních titulů, grantových programů nadací a nadačních fondů, sponzorských příspěvků podnikatelských subjektů a nezanedbatelný podíl má také dobrovolnická práce našich občanů.** Abych byla konkrétní, tak například na budování rodinné infrastruktury (veřejná prostranství s mobilizárem pro rodiny s dětmi a seniory) využíváme především dotačního programu Moravskoslezského kraje „Program obnovy a rozvoje venkova“, dětská hřiště byla vybudována z programu ministerstva pro místní rozvoj „Podpora rozvoje regionů“, dotačního titulu Podpora obnovy a rozvoje venkova, na budování míst pro setkávání všech generací jsme získali finanční podporu přes Státní zemědělský intervenční fond z „**Programu rozvoje venkova ČR**“ (finanční podpora v rámci komunitně vedeného místního rozvoje). Výše dotace se pohybuje u jednotlivých projektů od 40 do 80 % uznatelných nákladů.

Komunitní a mezigenerační aktivity v minulosti v naší obci podpořil také **Nadační fond Hyundai, Nadace partnerství, Nadace Via, Nadace o2 (dříve Nadace Eurotel), Nadace OSF a Místní akční skupina Regionu Poodří.** Oprávněným žadatelem u grantových programů nadací a nadačních fondů může být obec, ale

dle jejich zaměření také i místní neziskové organizace a zájmové spolky. Pokud byl žadatelem o grant a realizátorem projektu místní zájmový spolek, obec byla vždy partnerem projektu, zajišťovala jeho případné dofinancování, které ale nemusí být vždy vyhláškou grantu požadováno a starala se o následnou udržitelnost projektu.

V loňském roce byl ve Skotnici za finanční podpory Nadace VIA v rámci grantového programu Živá komunita realizován velmi pěkný „sousedský“ projekt dobrovolníků nazvaný **Houpačky ve Skotnici** www.facebook.com/houpackyveskotnici

Na realizaci prarodinných aktivit se nám podařilo v letošním roce získat také neinvestiční dotaci MPSV v rámci projektu „**Obec Skotnice přátelská rodině 2022**“.

Může se relativně malá obec zapojit do různých projektů nebo dotačních titulů? Je psaní projektu časově a odborně náročné? Máte personální zajištění konkrétně na psaní projektů?

Samozřejmě záleží na místních podmínkách (např. zda je starosta pro výkon své funkce uvolněný, či neuvolněný, jestli v obci funguje komunitní život a dobrovolnictví, protože pro řadu grantových výzev je aktivní místní komunita základním předpokladem), na složení pracovního týmu a ochotě vyčlenit si čas na zmapování dotačních a grantových možností a následné zpracování projektu. V rámci zmiňovaných dotačních titulů, které naše obec využívá, se zpracování projektů a podání žádostí dá po časové i odborné stránce zvládnout. Žádosti za obec zpracovávám zpravidla sama, dotační prostředky na komunitní a rodinné aktivity v obci umí úspěšně získat i místní spolek Skrojek v rámci výzev vyhlášených Místní akční skupinou Regionu Poodří. Zmíním podpořený projekt „**Podpora aktivit pro děti, mládež a občany Skotnice**“ nebo projekt „**Příměstské tábory v MAS Poodří - léto se Skrojkem**“ (více na www.skrojek.cz - **LETNÍ PŘÍMĚSTSKÉ PŮL-TÁBORY VE SKOTNICI**). Do zpracování zmiňovaného projektu „Houpačky ve Skotnici“ se odvážně pustily tři dobrovolnice a následně pro jeho realizaci a navazující aktivity získaly řadu dalších nadšenců.

Paní starostko, a teď k Vám. Máme za sebou komunální volby, obhájila jste pozici starostky. Jistě je to pro Vás velká zodpovědnost. Jak dlouho jste starostkou? Jaké výzvy a úkoly před Vámi stojí? Jak vidíte směřování rodinné politiky v obci Skotnice do budoucna?

Uvolněnou starostkou obce jsem již sedmé volební období a důvěry našich občanů si velmi vážím. Všichni si uvědomujeme, že naše rodiny čeká nelehké období ovlivněné současnou ekonomickou situací, válečným konfliktem na Ukrajině, obavami o budoucnost, bezpečnost aj. Z médií se na nás neustále chrlí množství negativních zpráv, což se následně nejvíce projevuje na psychice našich nejhroženějších skupin, kterými jsou senioři a děti.

Osobně vnímám jako největší výzvu „provést“ rodiny tímto složitým obdobím, pomoci jim „ukotvit“ se v rodině, tam hledat jistotu a bezpečí. Kam bude rodinná politika ve Skotnici směřovat do budoucna? Máme už dostatečně vybudováno to „materiální“. Myslím tím rodinnou infrastrukturu, finanční prostředky, aktivní aktéry místní rodinné politiky.

Pravidelně probíhá řada osvědčených prorodinných aktivit. Pro utváření vzájemných vztahů (partnerských, rodičovských, mezigeneračních) však v rodinách chybí čas a nyní mnohdy i finance. Z tohoto důvodu bude rodinná politika ve Skotnici usilovat o vytvoření co nejvíce příležitostí, kde by rodiny trávily společný čas při aktivitách, které bude obec se svými partnery organizovat a financovat. Ještě více se zaměříme na vytváření podmínek pro sociální kontakty seniorů, na posilování jejich psychického zdraví, na organizování a financování volnočasových aktivit a zájmových kroužků pro děti a průběžné mapování potřeb dětí ze sociálně slabších rodin (materiální stránka) a dětí pracovně silně zaneprázdněných rodičů (jejich zapojení do mezigeneračních aktivit organizovaných klubem seniorů s cílem alespoň částečně nahradit sociální kontakt s rodiči). Pozornost bude i nadále věnována matkám na rodičovské dovolené s cílem zamezit jejich sociálnímu vyloučení a vytvořit prostor nejen pro sdílení zkušeností, starostí a radostí, ale i akce typu „přines, daruj, vyměň“ (bazárky oblečení, hraček apod.).

Z Vašeho pohledu starostky, jak se obec Skotnice proměňovala v čase právě s ohledem na realizaci prorodinných opatření, která jsou určená pro všechny věkové generace? Jaké pozitiva a přínosy vnímáte v realizaci rodinné politiky v obci?

Skotnice po svém osamostatnění v roce 1990 měla 648 obyvatel. V současné době ve Skotnici žije 878 občanů. **V posledních letech zaznamenáváme velkých příliv mladých rodin s malými dětmi z okolních větších měst díky fungující rodinné infrastruktuře a aktivitám obce v oblasti rodinné politiky.** Poměr mezi dětmi a staršími obyvateli Skotnice byl v roce 2019 pozitivní z hlediska převládající dětské kategorie. Tato charakteristika je netypická pro většinu obcí v ČR, kdy v ČR výrazně převládá skupina starších obyvatel před dětmi a mládeží do 15 let. Také místní mladí lidé z velké části zůstávají v obci a zakládají si zde své rodiny. Podíl na tom má samozřejmě i dobrá dopravní dostupnost Skotnice a nabídka pracovních míst v nedalekém okolí obce (průmyslová zóna Mošnov, průmyslová zóna Vlčovice). Výrazně se zlepšily mezigenerační a sousedské vztahy. Rozvíjí se komunitní život, kromě tradičních venkovských zájmových spolků vznikly na podporu sousedského života, volnočasových a rodinných aktivit dva nové aktivní spolky, které jsou schopny samy iniciovat projekty a získat na ně potřebné finanční prostředky z grantových programů.

Některé obce a města neví, jak začít s realizací rodinné politiky. Co byste jim ze své dlouholeté zkušenosti doporučila?

Mé základní doporučení zní, začít s realizací rodinné politiky postupně, protože jak už jsem zmínila, v každé obci či lokalitě jsou jiné výchozí podmínky. Nesnažte se řešit a realizovat podle vzoru obcí zabývajících

se rodinnou politikou dlouhodobě, na základě jejich výsledků vše najednou. Postupujte po malých krocích, vycházejte z daných možností, stanovte si priority, časově posloupenosti a nenechte se odradit, když se zpočátku nebude vše dařit tak, jak jste si naplánovali.

Čím a jak tedy začít?

- 1. krok: Zřídit samostatný orgán zabývající se rodinnou problematikou nebo řešení rodinné problematiky zahrnout do kompetencí již fungujících orgánů zastupitelstva nebo rady obce/města**

Zastupitelstvo obce může dle § 117 zákona o obcích zřídit jako svůj iniciativní a kontrolní orgán např. výbor pro rodinu, rada obce může dle § 122 zákona o obcích zastupitele obce, který stojí v čele tohoto orgánu, měli být zastoupeni i další aktéři rodinné politiky (např. zástupci školských zařízení, místních neziskových organizací, aktivní občané z řad zdravotníků, sociálních či pedagogických pracovníků, zástupci větších zaměstnavatelů v obci, církve a podobně, a to dle Vašich zkušeností a uvážení).

- 2. krok: Zmapovat situaci rodin v obci/měste a současný stav podpory rodiny**

Kromě výše uvedeného orgánu můžete k této aktivitě využít **např. i pomoci studentů vysokých škol, kteří mohou sběr a analýzu dat provést např. v rámci své bakalářské či diplomové práce.** Zapojit můžete rovněž např. místní mateřská centra, kluby maminek či seniorů nebo aktivní občany zabývající se o rodinnou problematiku a mající v obci přirozenou autoritu.

Doporučujeme se zaměřit především na:

- rodiny s malými dětmi
- rodiny se specifickými potřebami (neúplné rodiny, rodiny sociálně slabé, rodiny s více jak 3 dětmi, rodiny s členem se zdravotním postižením)
- mládež
- seniory

Výstupem by mělo být **získání alespoň základního přehledu** o počtu výše uvedených kategorií obyvatel, jejich potřebách a stavu současné obecní, případně soukromé infrastruktury pro rodiny (bydlení, školská a zdravotnická zařízení, zařízení pro volný čas, terénní a pobytové sociální služby, služby sociálního, právního, pracovního poradenství apod.). **Zjištění výchozího stavu Vám pomůže při následné tvorbě rodinné politiky v obci/měste.**

- 3. krok: Zpracovat vlastní koncepci rodinné politiky nebo její cíle a aktivity zahrnout do aktualizace již zpracovaných strategických materiálů obce/města**

Před započítím zpracování doporučujeme:

a) Informovat občany o záměru zpracování „koncepce“ a motivovat je ke spolupráci na přípravě tohoto dokumentu. Veřejnost se může do přípravy zapojit jednak aktivní účastí buď v pracovních

skupinách na plánovacích setkáních nebo může své potřeby a požadavky vyjádřit prostřednictvím anket a dotazníků.

b) Vyzvat místní školská zařízení, neziskové organizace, zástupce větších zaměstnavatelů, zástupce církve, případně místní odbornou veřejnost i podnikatelské subjekty ke spolupráci při tvorbě tohoto koncepčního materiálu.

Jak budete rozvojový dokument koncipovat, záleží jen na Vás, na Vašich místních poměrech, potřebách a prioritách. **Například se můžete orientovat na jednotlivé vývojové fáze rodin a jejich potřeby:**

1. Děti a mládež (vzdělávání, volnočasové aktivity, patologické jevy aj.)
2. Rodiny s dětmi (s malými dětmi, s více dětmi, v nepříznivé životní situaci, pěstounské, romské rodiny, s rodinným příslušníkem se zdravotním postižením aj.)
3. Senioři (aktivní, nemohoucí, osamělí aj.)

Vždy si však v jednotlivých oblastech stanovte věcné a jednoznačné cíle, kterých chcete dosáhnout a k tomu opatření, prostřednictvím kterých bude cílů dosaženo.

- **4. krok: Vyčlenit finanční prostředky na vlastní realizaci rodinné politiky v rozpočtu obce/města a hledat další zdroje financování**

a) Dle možností můžete v rozpočtu obce vyčlenit finanční prostředky na:

- přímou podporu rodin (např. při narození dítěte, uzavření sňatku, menší bezúročná nebo zvýhodněná půjčka na bydlení – půdní vestavby, rekonstrukce apod.),

- přímou finanční podporu organizací a spolků, které se věnují prorodinným aktivitám,
- financování infrastruktury pro rodiny, např. dětská a sportovní hřiště, dětské koutky, relaxační zařízení pro seniory, vzdělávací zařízení, místa pro setkávání apod.,
- financování „prorodinných“ aktivit a služeb, např. kulturní, sportovní a vzdělávací akce, osvětové aktivity zaměřené na zvyšování rodičovských kompetencí, služby volnočasových a vzdělávacích zařízení apod.

b) Při financování aktivit rodinné politiky a komunitního života využít i národních dotačních titulů a grantových programů nadací a nadačních fondů (Nadační fond Hyundai, Nadace VIA, Nadace o2, Nadace Vodafone, Nadace OKD, Nadace ČEZ, Nadace Partnerství apod.).

c) K financování aktivit formou sponzorských příspěvků motivovat i podnikatelské subjekty.

Koncepce rodinné politiky by měla být „otevřeným a pružným“ materiálem, který budete průběžně vyhodnocovat a postupně doplňovat o další cíle a aktivity dle konkrétních potřeb a finančních možností Vaší obce/města.

Kontaktní osoba:

Mgr. Anna Mužná

starostka obce Skotnice

starostka@skotnice.cz

Webové stránky:

www.skotnice.cz

Rozhovor s referentkou pro rodinnou politiku

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Pokuste se čtenářům přiblížit cestu Jihomoravského kraje k nastavování rodinných opatření. Co zástupce kraje inspirovalo zabývat se rodinnou politikou? Kdy vznikla první „Koncepce rodinné politiky v kraji“?

Co si vzpomínám, Jihomoravský kraj dělá prorodinné aktivity již opravdu dlouho. Za zlomový okamžik asi můžeme považovat rok 2006, kdy byl zahájen projekt Rodinné pasy (slevový systém pro rodiny). Ten jsme převzali z Rakouska, které bylo v oblasti rodinné politiky pro tehdejší zástupce kraje velkou inspirací. Mimo to už v té době byly poskytovány například i dotace mateřským a rodinným centrům. Prorodinných aktivit nad rámec zákona pomalu přibývalo, čímž vznikla potřeba je uchopit, systematicky zaštitit a dále rozvíjet. Pro tento účel vznikla tedy první pracovní skupina složená z různých zástupců veřejného i neziskového sektoru a v roce 2008 byla Zastupitelstvem Jihomoravského kraje chválena i první Koncepce rodinné politiky Jihomoravského kraje, což byla asi vůbec první krajská koncepce.

Má Jihomoravský kraj v současné době schválen strategický dokument ohledně prorodinných opatření? V čem se liší oproti předchozím?

Ano, rodinnou politiku již od jejího počátku u nás rozvíjíme na základě strategických dokumentů. Nyní máme třetí koncepci na období 2020-2030, která byla schválena v roce 2020. Jak již napovídá její název Koncepce rodinné politiky pro všechny generace, rozdíl oproti předchozím dokumentům spočívá především v zaměření pozornosti na všechny generace ve všech životních fázích od narození po stáří. Nerozlišujeme zde tedy rodinnou a seniorskou politiku, ale všechny generace zahrnujeme do rodiny a opatření se snažíme dělat průřezová. Uvedu-li to na příkladě, dnes často diskutované téma aktivní stárnutí seniorů nemůžeme efektivně řešit až u seniorů, ale na tuto životní fázi musíme myslet již dříve u mladší generace její přípravou. Tím může být například podpora komunitního života, dobrovolnictví či zdravého životního stylu.

Jihomoravský kraj dělá mnoho opatření, které vyplývají ze strategického dokumentu k rodinné politice. Pokuste se čtenářům přiblížit alespoň některé zásadní.

V aktuálním dokumentu máme vymezeno 7 priorit. Asi úplně nedokážu vybrat tu nejzásadnější, protože fungují jako celek, vzájemně se prolínají a doplňují. Je nutné se zaměřit jak na materiální oblast (např. podpora specifické infrastruktury), tak na vztahovou (např. podpora stability rodiny a mezigeneračních vztahů), pracovní (umožnění sladění osobního, rodinného a pracovního života) i na informační a osvětovou směr nejen k veřejnosti ale i směrem k dalším aktérům rodinné politiky. Možná bych zmínila veřejnosti méně známou aktivitu audit familyfriendlycommunity, kterou jsme převzali také z Rakouska. Jedná se o nástroj komunální rodinné politiky, který mohou využít všechny obce v našem kraji zdarma k zapojení rodin do dění obce. Velmi zkráceně jde o to, že si lidé sami mohou zmapovat, co v obci mají, co jim chybí a co by potřebovali, aby se jim tam lépe žilo. Vedení obce si z těchto opatření vybere ta, která v následujících 3 letech chce realizovat. Hodnotitel ale neposuzuje, zda jsou opatření dobrá či špatná, zda jich je hodně nebo málo, ale zda opravdu vycházejí od občanů a jejich potřeb a nebyla vytvořena tzv. od stolu. Na základě tohoto hodnocení obec získá či nezíská certifikát obec přátelská rodině.

Má Jihomoravský kraj samostatný dotační titul na podporu rodinné politiky v regionu?

Dotační tituly považujeme za jeden z dalších důležitých nástrojů, jak mohou kraje rozvíjet rodinnou politiku v regionu. Máme tedy tři nyní už tradiční dotační programy na podporu rodinných aktivit jak pro obce, tak pro neziskové organizace. Podporujeme například osvětové vzdělávací programy na zachování stability rodiny, aktivity pro rodiče na mateřské či rodičovské dovolené, mezigenerační aktivity, vzdělávací aktivity pro seniory, rozvoj přívětivého prostředí pro rodiny (Family pointy, dětská hřiště), koncepční činnost obcí, vzdělávací programy pro pečující atd. I přestože poskytované částky nejsou nějak závratně vysoké a samozřejmě nepokryjí všechny náklady organizací, ani náklady obcí, máme za to, že splňují minimálně základní motivační účel.

Rodinná politika je široká průřezová oblast a jako taková není legislativně ukotvená. Mnoho krajů, měst a obcí ji právě i z toho důvodu neumí dobře uchopit. Jak se Vám daří vymezit rodinnou politiku, tak aby nezasahovala do sociálních služeb nebo do sociálně právní ochrany dětí?

Od počátku, co se rodinnou politikou zabýváme, máme poměrně striktně stanoveno, že sociální služby ani sociálně-právní ochrana dětí do rodinné politiky nepatří. Tyto oblasti samozřejmě spolu úzce souvisejí, spolupracují spolu, navazují na sebe, ale

rodinná politika je nemůže suplovat. Pokud by to dělala, velmi brzy by byla pohlcena různými specifickými situacemi a problémy a přestala by plnit svůj základní cíl, aby vytvářela vhodné prostředí pro všechny rodiny a plnila tak svoji preventivní roli. Centrem zájmu by pak byla rodina již s nějakým specifickým problémem, který by měl být řešen v rámci specializovaných oblastí, a ta běžná rodina by z tohoto systému podpory mohla vypadnout. Samozřejmě je mnoho situací, kterou jsou tzv. na hraně, a tam je potřeba na to nahlížet a zapojit se ze všech oblastí. Překážkou k vymezení rodinné politiky může být i skutečnost, že je velmi těžce uchopitelná. Již vzniklé problémy umíme pojmenovat, umíme pro ně někdy lépe někdy hůře vymyslet nějaká opatření, ale vymyslet preventivní opatření, jejichž dosah je velmi často ne zcela jednoduše měřitelný a ihned viditelný, je docela náročné, a ne vždy se pro ně získává snadno politická podpora. Což u nás v kraji naštěstí neplatí.

Jihomoravský kraj má, jako jediný z krajů ČR, zřízeny pozice koordinátorů rodinné politiky na úrovni ORP. Jak se tohoto podařilo dosáhnout? Jaký vidíte přínos? Jak je nastavená spolupráce mezi referenty kraje a ORP?

Krajský úřad Jihomoravského kraje má zřízeny 2 referentské pozice, jejichž agenda je právě rodinná a seniorská politika.

Koordinátoři v obcích jsou dalším jedním z nejdůležitějších nástrojů rodinné politiky kraje. Kraj nemůže dělat rodinnou politiku sám, sám o sobě nemá takový přímý dosah na obyvatelstvo. Proto je tak stěžejní spolupráce s obcemi. Kraj ale nemůže obce nijak nutit, zavazovat je. Proto se snažíme jít cestou osvěty, motivace přes dotační program a prostřednictvím auditu familyfriendlycommunity. Je zcela na obcích, zda koordinátora mají nebo ne. Liší se to obec od obce. Mnohdy tuto oblast mívají pracovníci v kumulované funkci. Pro koordinátory děláme pravidelné porady, kde nepředáváme náměty pouze my, ale i koordinátoři mezi sebou vzájemně. Je ale správné zmínit, že je mnoho obcí, které dělají spoustu užitečných prarodinných aktivit, jen je nenazývají rodinnou politikou.

Je známo, že v rámci Jihomoravského kraje má mnoho jednotlivých obcí schválený strategický dokument v oblasti rodinné politiky. Co je podle Vás inspirací pro obce strategicky se zabývat rodinnou politikou?

Nevím, zda mnoho, ale některé obce strategické dokumenty v této oblasti mají. To samo o sobě ale nestačí. Aby se dařilo rozvíjet rodinnou politiku na obcích, což ostatně platí pro všechny oblasti, a nejen na úrovni obcí, je stěžejní mít současně i politickou podporu a aktivní, řekněme možná přímo nadšené, pracovníky, kteří budou konkrétními aktivitami tyto strategické dokumenty naplňovat. A co je motivací? To by musely odpovědět jednotlivé obce. Ale myslím si, že u mnohých to vychází opravdu z přirozeného zájmu, aby lidé byli v obci spokojeni, aby tím byla zvýšena atraktivita obce

a nedocházelo k odlivu obyvatelstva. Svoji roli ale může sehrát i finanční motivace, kdy strategické dokumenty mohou napomoci obci k získání financí. A stejně tak pomohou zajistit kontinuitu navržených opatření.

Co byste na základě vlastních zkušeností doporučila ostatním krajům v oblasti nastavování spolupráce s obcemi? Čím by se mohli inspirovat od Jihomoravského kraje?

Když jsem nastoupila na pozici referenta rodinné politiky, bylo mi řečeno, že nemůžu chtít všechno hned, že vše potřebuje čas. Sama za sebe bych tedy doporučila trpělivost a „mravenčí“ práci. U nás obce motivujeme k rodinné politice už od roku 2008, a taky ne všude se to daří. Navíc každé čtyři roky se mění vedení obcí, takže je potřeba o rodinné politice mluvit stále znovu a znovu. Také si myslím, že kraj by neměl na obce tlačit. Naopak. Měl by poskytnout nabídku, pozitivně motivovat a plně respektovat, když to obec nebude chtít využít. Ono ne zřídka se obce motivují i sami mezi sebou navzájem. Jakmile má něco jedna, mívá to pozitivní vliv i na jinou.

Kde se naopak inspiruje Jihomoravský kraj? Jak vidíte budoucnost rodinné politiky v regionu?

Jak jsem uvedla již na začátku, velkou inspirací pro nás bylo Rakousko, odkud jsme i některé projekty převzali. Mnoho nápadů také vzniká diskusí s našimi spolupracovníky v rámci úřadu nebo s různými organizacemi, čehož si velmi vážíme. Domnívám se, že jen společnou diskusí a spoluprací napříč mezi ministerstvy, kraji, obcemi, neziskovým sektorem a dalšími, můžeme rodinnou politiku rozvíjet a posunovat. A nejen v současné době má rodina a nejbližší komunita své nezastupitelné místo.

Kontaktní osoba:
Mgr. Jana Pízová
referentka pro rodinnou politiku
pizova.jana@jmk.cz

Rodinné konference - příběhy s dobrým koncem

LATA – PROGRAMY PRO MLÁDEŽ A RODINU, Z. Ú.

Rodinným konferencím se v Latě věnujeme již o roku 2013. Jsme rádi, že tato metoda sociální práce začíná být u nás známější a stává tzv. první volbou při řešení rodinné situace. Rádi bychom se s vámi podělili o jeden z příkladů z praxe na příběhu dvou malých chlapců Pepy a Matěje, kteří byli umístěni do pěstounské péče na přechodnou dobu.

Na počátku příběhu nás oslovila pracovnice OSPODu, která si přála zorganizovat rodinnou konferenci pro malé kluky s cílem najít pro ně trvalou péči v rámci jejich vlastní rodiny. Naše koordinátorka se pustila do přípravy rodinného setkání a postupně začala oslovovat všechny členy širokého příbuzenstva. Maminku obou kluků s partnerem i jejich strýce s partnerkami. Přizvala také rodinnou přítelkyni maminky, která měla od počátku zájem získat oba kluky do své péče. Připravit všechny účastníky setkání zabralo přibližně měsíc, ale nakonec se vše podařilo a došlo k závěrečnému setkání.

Závěrečné setkání rodinné konference

V den D a hodinu H se sešla celá rodina na neutrálním místě. Sociální pracovnice v úvodu ocenila maminku za to, že na setkání přišla a vysvětlila, jak funguje pěstounská péče na přechodnou dobu. Zmínila také, jak dlouho mohou být děti u pěstounky a co znamená dlouhodobá pěstounská péče pro maminku a co pro budoucí dlouhodobou pěstounku. Dále mluvila hlavně o právech a povinnostech, které maminka má. A především o tom, že tato práva a povinnosti se neztrácí ani pokud budou děti v dlouhodobé pěstounské péči. Maminku přemohly emoce a začaly jí téct slzy. Dojalo ji, s jakým respektem k ní sociální pracovnice přistupovala. Bylo to velké pochopení její současné situace, kdy nemůže o děti pečovat, ale přesto se snaží, aby šly do prostředí, kde to znají a kde už byly. Navíc rodinná přítelkyně nabídla, že pokud děti budou svěřeny do její péče, bude mít maminka dveře otevřeny.

Po úvodní části následoval rodinný čas, kterého se účastnili pouze pozvaní členové rodiny. Tato část byla nabitá emocemi. Došlo i na to, že si maminka s rodinnou přítelkyní rozhodly vyříkat staré spory a na chvíli opustily společnou místnost. Tím se prostor nabitý emocemi zklidnil. Ve chvíli, kdy se vrátily dokázaly se na celou problematiku dívat z nadhledu a bez zbytečných emocí.

Konec dobrý, všechno dobré

Rodinný plán byl sociální pracovníci jako zadavatelkou přijat. Rodina v něm upravovala kontakty mezi maminkou a dětmi v případě svěřeni Pepy a Matěje do dlouhodobé péče rodinné přítelkyně. Požadavek sociální pracovnice byl, aby děti dostaly určitý čas na navázání kontaktu s novou pěstounkou, kterou se stala rodinná přítelkyně. Dalším bodem bylo stanovení doby, po jaké by se mohla maminka s kluky vídat a jak všem stranám pomoci.

Po tomto rodinném setkání odcházeli všichni účastníci spokojeni s navrženým plánem. Nyní už mají vše ve svých rukou a je na nich, jestli všechna svá předsevzetí splní.

Co je dobré vědět o rodinných konferencích

Jsou rodinné konference vhodné pro každou rodinu?

- Máme zkušenost, že rodinné konference jsou vhodné pro každou rodinu, která má zájem se domluvit. Někdy je nutné upozadit své osobní cíle a upřednostnit potřeby dětí. Každá rodinná konference přinese dětem něco dobrého, co třeba do této chvíle nezažily.

Jaký je výsledek rodinné konference?

- Výsledkem závěrečného setkání rodinné konference je plán rodiny, který se tvoří v druhé části tohoto setkání a je na něm přítomna jen rodina a přátelé. Písemný plán pak další den po závěrečném setkání rodinné konference preposílá všem účastníkům koordinátorka rodinné konference.

Za jak dlouho stihnete zorganizovat rodinnou konferenci?

- Vždy záleží na počtu účastníků, většinou je to 14 dní.

Kolik rodinná konference stojí?

- Rodinná konference je organizována zcela zdarma.

Kontaktní osoba:
Mgr. et Mgr. Petra Pfaurová, DiS.
Webové stránky
www.crklata.cz

Národní dotační tituly

ODDĚLENÍ METODICKÉ PODPORY (213)

Národní dotační titul Rodina

Cílem národního dotačního programu je podpora služeb pro rodiny, které mají preventivní a podpůrný charakter. Dne 20. 9. 2022 pořádalo MPSV online seminář pro žadatele v národním dotačním titulu Rodina pro rok 2023. Semináře se účastnilo cca 253 potencionálních žadatelů.

Cílem semináře bylo především představit metodiku a její změny, které se týkaly rozšíření některých aktivit, dále navýšení mezd u DPP a DPC, zvýšení nepřímých nákladů z 14 % na 18 % a zastropování jednoho projektu částkou 3 000 000 Kč. Žadatelé mohli své žádosti podávat prostřednictvím aplikace Okslužby rodina v termínu 26. 9. – 20. 10. 2022.

MPSV přijalo 357 projektů, což je pouze o 1 projekt méně než pro rok 2022. Dotační titul, stejně jako v minulých letech, byl opět zaměřen na dvě dotační oblasti, a to preventivní aktivity na podporu rodiny, partnerství, rodičovství a podporu rodin v oblasti sociálně právní ochrany dětí.

Dotační titul podporuje služby posilující rodičovské kompetence, zkvalitňující rodinné vztahy, podporující rodiny v péči o děti a jejich výchově. Rovněž jsou podporovány služby, které napomáhají při předcházení a řešení krizových situací v rodině, včetně domácího násilí, týrání a zneužívání dětí. Nově byly aktivity více rozšířeny na sólo rodiče, rodiny ohrožené v důsledku energetické krize, aktivity zaměřené na rozvoj občanské odpovědnosti a aktivity pro partnery (včetně krátkodobé mediace). Cílem je poskytnout komplexní pomoc rodině jako celku a posilovat význam rodiny pro společnost. Do poloviny prosince bude probíhat hodnocení projektů ze strany externích a interních hodnotitelů, předběžné výsledky by měly být k dispozici na webových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí v lednu 2023.

Soutěž Obec přátelská rodině a seniorům

Cílem soutěže „Obec přátelská rodině a seniorům“ je podpora opatření a aktivit zaměřených na rodinu a seniory, na vytvoření prostředí přátelského pro rodinu a seniory v obcích, městech, městských částech, městských obvodech a měststsech. V soutěži se vyhláší dvě dotační oblasti – I. dotační oblast „Obec přátelská rodině“ a II. dotační oblast „Obec přátelská seniorům“.

V ročníku 2022 se přihlásil rekordní počet žadatelů, celkem 97 obcí/měst (I. dotační oblast „Obec přátelská rodině“ – 44 obcí/měst, II. dotační oblast „Obec přátelská seniorům“ – 53 obcí/měst). Slavnostní vyhlášení vítězů proběhlo dne 28. června 2022 v Kaiserštejnském paláci. Celkově byla rozdělena podpora ve výši cca 16 mil. Kč pro 28 úspěšných obcí/měst.

Do konce roku 2022 je plánována úprava a schvalování metodiky na rok 2023, která bude na základě podnětů od spoluvyhlašovatelů pozměněna. Nicméně charakter dotačního titulu zůstane zachován. Veškeré informace ohledně vyhlášení nového ročníku a uskutečnění semináře pro žadatele budou zveřejněny na webových stránkách MPSV.

Mimořádný dotační titul pro dočasné aktivity na podporu rodin z Ukrajiny v rámci center pro rodiny s dětmi (zejména ve věku 0 až 6 let)

V souvislosti s nepříznivou situací způsobenou ozbrojeným konfliktem na Ukrajině a s tím související rozsáhlou migrací ukrajinských uprchlíků, především pak rodin s dětmi, vyhlásilo Ministerstvo práce a sociálních věcí pro rok 2022 mimořádný dotační titul na podporu aktivit pro rodiny s dětmi (zejména ve věku od 0 do 6 let), na podporu adaptace a integrace rodin a jejich ukotvení ve společnosti po příchodu z Ukrajiny a integraci na trh práce. Příslušná dotační výzva byla vyhlášena dne 30. 9. 2022 s termínem pro příjem žádostí do 7. 11. 2022. Oprávněnými žadateli byly nestátní neziskové organizace působící v prorodinné oblasti, v oblasti integrace cizinců a práce s menšinami, obce, kraje a příspěvkové organizace obcí a krajů. V rámci dotační výzvy pro rok 2022 bylo možné žádat o podporu aktivit realizovaných v období od června do listopadu 2022. MPSV obdrželo celkem 31 žádostí o podporu, z toho 29 je finančně podpořeno. Byly podpořeny zejména projekty zaměřené na adaptaci a integraci ukrajinských rodin a dětí v ČR, na jejich lepší orientaci ve společnosti, zkvalitňování rodinných vztahů i vztahů v komunitě apod. V dotační výzvě pro rok 2022 byla na stanovený účel alokována částka 12 mil. Kč, přičemž příznáno bylo cca 5,3 mil. Kč. Zbývající část alokace bude převedena do příštího roku, díky čemuž bude pro výzvu 2023 alokováno cca 18,7 mil. Kč. Výzva pro rok 2023 by měla být vyhlášena v prosinci 2022.

Dotační titul je připraven v rámci širší spolupráce a partnerství MPSV s organizací UNICEF, která na území České republiky napomáhá v reakci na uprchlickou krizi způsobenou ozbrojeným konfliktem na Ukrajině, zejména v oblasti ochrany dětí.

Kontaktní osoba:
Ing. Michal Špaček
vedoucí oddělení
michal.spacek@mpsv.cz

Projekt končí, dětské skupiny jedou dál

OHLÉDNUTÍ ZA PROJEKTEM PODPORA IMPLEMENTACE DĚTSKÝCH SKUPIN

PROJEKT PODPORY IMPLEMENTACE DĚTSKÝCH SKUPIN

Dětské skupiny jsou již osm let součástí předškolního systému u nás. Péči nabízejí těm nejmenším dětem od šesti měsíců až po předškoláky. Doplňují tak síť mateřských škol a zároveň nahrazují zaniklé jesle. Vznik dětských skupin iniciovalo Ministerstvo práce a sociálních věcí. V roce 2014 byly dětské skupiny ukotveny zákonem a následně v lednu 2016 na podporu rodičů i poskytovatelů ministerstvo zahájilo projekt Podpora implementace dětských skupin. Nyní po šesti letech projekt končí. Dětské skupiny samozřejmě jedou dál!

V první polovině své realizace se projekt zaměřil na pomoc provozovatelům dětských skupin. Vznikly regionální kanceláře a metodici pomáhali zájemcům při zakládání dětských skupin a následně provozovatele metodicky vedli během samotného provozu. Nechyběly informační akce či workshopy. Velkou oblibu si mezi dětskými skupinami získaly kulaté stoly jako forma setkávání provozovatelů a dalších institucí jako hygienické stanice, inspektoráty práce, hasiči či odborníci po stránce finančního vedení. Kulaté stoly se tak staly důležitou platformou pro výměnu zkušeností a sdílení praxe.

Následně v dalších letech se projekt zaměřil na vzdělávání. Semináře a workshopy byly tematicky zaměřeny na oblast vedení dětských skupin i na oblast samotné práce s dětmi pro pečující osoby. Vzdělávání probíhalo nejdříve klasickou prezenční formou, následně v době covidové pandemie se přesunuly do on-line prostoru. Vedle 'živých' vzdělávacích akcí tým projektu připravil e-learningové kurzy, které mohli /a stále mohou/ účastníci absolvovat kdykoliv dle svých časových možností. Opět i zde mohou vybírat z řady témat.

Od počátku vzniku dětských skupin je pro ministerstvo důležitá kvalita služeb, kterou dětské skupiny poskytují rodičům a jejich dětem. Nastavení a systém kvality byl tak dalším důležitým úkolem pro projektový tým. Nejdříve byla zavedena značka kvality, kterou dětská skupina získala po úspěšném auditu ze strany ministerstva. Audit i značka byly pro dětské skupiny zcela dobrovolné a zdarma. Mezi provozovatelem byl o audit velký zájem. Z jejich strany byl audit vnímán především jako ohodnocení jejich práce a důležitá zpětná vazba pro další rozvoj. Na základě proběhlých auditů byly pak nastaveny tzv. standardy kvality péče, jež se včetně povinného vzdělávání staly od října 2021 zákonnou povinností pro všechny poskytovatele. Díky tomu mají rodiče záruku, že v dětské skupině je o jejich děti dobře postaráno a že je jim poskytována profesionální péče na vysoké úrovni.

Projekt Podpora implementace dětských skupin sice končí, ale rozhodně nekončí podpora dětských skupin ze strany ministerstva. Dále bude probíhat metodické vedení a poradenství pro provozovatele a zájemce. Hlavní pomoc bude ale nadále po stránce finanční. Díky novele zákona mají od ledna 2022 dětské skupiny nárok na státní příspěvek na provoz. Tuto státní finanční podporu mohou využít na pokrytí běžných výdajů, které souvisejí s poskytováním služby, jako jsou mzdové náklady, náklady na povinné další vzdělávání pečujících osob, náklady na spotřební materiál, náklady na stravu a jiné.

V provozu bude i nadále informační web www.dsmpsv.cz, který vznikl také díky projektu. Široká veřejnost, rodiče i poskytovatelé služby zde najdou potřebné informace o dětských skupinách. Další aktuální zprávy a sdělení pak budou také na oficiálních stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí [ZDE](#).

Výhody dětských skupin

- Přispívají k lepšímu sladění práce a rodiny, především díky flexibilitě otevírací doby, která je často přizpůsobena právě potřebám rodičů.
- Pomáhají s postupným návratem rodičů do práce, rodič může dětskou skupinu využít jen ve dnech, kdy to skutečně potřebuje.
- Díky menším skupinkám umožňují individuální přístup k dítěti.
- Usnadňují adaptaci dítěte díky rodinnému prostředí a širokému věkovému rozpětí v kolektivu.
- Jsou flexibilní a finančně dostupné.
- Obhacují nabídku služeb péče o předškolní děti v ČR, především o děti ve věku 1 – 2 roky.
- Rodiče, platí-li školné, mohou uplatnit slevu na dani za každé dítě v dětské skupině.

Kontaktní osoba:

Ing. Lenka Tiefenbachová

věcná garantka projektu

lenka.tiefenbachova@mpsv.cz

Webové stránky projektu:

www.dsmpsv.cz

Jak na rovné odměňování, když nevíte, kde začít

PROJEKT 22 % K ROVNOSTI

V rámci projektu zaměřeném na rovné odměňování žen a mužů Ministerstva práce a sociálních věcí 22 % K ROVNOSTI/Rovná odměna vznikla řada nástrojů, které firmám i zaměstnaným usnadní orientaci ve výši výdělků dle pracovních pozic a rozdílů ve výdělcích žen a mužů

Stejnou odměnu za stejnou práci zaručuje již v současné době zákoník práce. Jak si zajistit, že toto právo bude dodrženo zrovna ve vaší firmě či organizaci? V rámci projektu 22 % K ROVNOSTI vznikla řada nástrojů, které mohou být užitečné i pro vás.

Hledáte novou práci, připravujete se na pohovor a chcete vědět, v jaké cenové hladině se mají vaše požadavky na mzdu pohybovat? Nebo vás téma zajímá čistě profesně?

Mzdová a platová kalkulačka, kterou naleznete na odkaze [ZDE](#), zobrazuje průměrný výdělek včetně mimořádných odměn, osobních příplatků apod. dle vybrané pracovní pozice, míry zkušenosti, vzdělání, věku a regionu (v případě soukromého sektoru).

Výpočty vycházejí z pravidelného statistického šetření, které je pro firmy nad 250 zaměstnaných povinné a odrážejí tedy velmi věrně realitu pracovního trhu, protože údaje pocházejí ze mzdových systémů jednotlivých zaměstnavatelů. Dozvíte se nejenom celkový průměrný výdělek, ale i průměrný rozdíl mezi výdělkem mužů a žen na uvedené pracovní pozici včetně uvedených míry zkušenosti, vzdělání a regionu.

Někdy není odpověď tak jednoduchá

V rámci projektu funguje i poradna rovného odměňování, kde je možné klást otázky spojené s podezřením na diskriminaci či se ptát na nejasnosti ohledně férového odměňování.

Často se objevují dotazy související s mateřstvím, rodičovstvím či sladováním a prací na částečný úvazek. Týkají se toho, zda zaměstnavatel může hůře odměňovat zaměstnané na částečný úvazek ve srovnání s těmi pracujícími na úvazek celý. K tomu je třeba říci, že částečný úvazek není okolnost, kvůli které by měla být zaměstnaná osoba jakkoli znevýhodněna, už jen proto, že existují situace, ve kterých vzniká na úpravu pracovní doby právní nárok (typicky při péči o dítě, jinou závislou osobu). I nadnárodní soudy vícekrát rozhodly, že zaměstnavatel dokonce nesmí realizovat ani pravidla, která jsou na první pohled neutrální, ale v důsledku znevýhodňují pracovníky na částečný úvazek.

Přehled všech dotazů v anonymizované podobě je možno nalézt na stránkách projektu <https://rovnaodmena.cz/poradna/>

Co je a co není stejná práce?

Zásadní otázka, kterou je důležité si objasnit ať už jste zaměstnanec či zaměstnankyně a chcete vědět, zda jste ve srovnání s kolegy a kolegyněmi odměňován i férově, nebo jste zaměstnavatel a potřebujete nastavit mzdový systém tak, aby odpovídal zákoníku práce.

Proto vznikla ve spolupráci s právnickým týmem série publikací nazvaná "Za stejnou práci stejný výdělek", které naleznete na webových stránkách [ZDE](#).

• 1. Jak na to

Podle jakých kritérií práci posuzovat a určovat její hodnotu? Jaké jsou soudní případy a zkušenosti ze zahraničí? Na to se zaměřuje první ze série publikací nazvaná "Za stejnou práci stejný výdělek – Jak na to".

• 2. Jak na to z pohledu zaměstnavatele

Druhá publikace "Za stejnou práci stejný výdělek – Jak na to z pohledu zaměstnavatele" se formou otázek a odpovědí zamýšlí nad tématy, která nejvíce zajímají zaměstnavatele.

• 3. Jak na to z hlediska zaměstnanců a zaměstnankyň a jejich zástupů

A nezapomínáme ani na nejzranitelnější skupinu v celém procesu odměňování, na zaměstnané. Těm se věnuje třetí studie z této série s podtitulem "Jak na to z hlediska zaměstnanců a zaměstnankyň a jejich zástupů". Věnuje se právům zaměstnanců a zaměstnankyň a možnostem, které mají ve vztahu k zaměstnavateli.

Co mohou dělat firmy, které chtějí odměňovat férově a být transparentní?

Analýzu rovného odměňování nabízí nástroj Logib, který dokáže na základě údajů ze mzdového systému vyhodnotit, zda jsou všichni zaměstnaní odměňováni jen na základě kategorií souvisejících s vykonávanou prací, tj. odpovědností, náročností práce či délkou praxe či vzděláváním, nebo zda jsou ve firmě či u zaměstnavatele rozdíly mezi ženami a muži, které těmito kategoriemi vysvětlit nelze. Nástroj Logib je v rámci projektu pilotně ověřován ve spolupráci se zaměstnavateli, kteří se rozhodli zjistit, jak na tom s odměňováním jsou. Prvních 18 z nich již analýzu dokončilo a obdrželi certifikát. Analýza Logibem je též skvělou přípravou na povinnosti vyplývající z chystané [směrnice EU o transparentnosti v odměňování](#)

Kontaktní osoba:

PhDr. Lenka Simerská

věcná garantka projektu

lenka.simerska@mpsv.cz

Webové stránky projektu:

www.rovnaodmena.cz

Aktuality z koncepce ochrany práv dětí a náhradní rodinné péče

ODDĚLENÍ KONCEPCE NÁHRADNÍ RODINNÉ PÉČE (233) A ODDĚLENÍ KONCEPCE OCHRANY PRÁV A DĚTÍ A TRANSFORMACE SLUŽEB PRO RODINY A DĚTI (234)

Novela zákona o SPOD

V letošním roce je připravována novelizace zákona o sociálně-právní ochraně dětí (ZSPOD), která je tentokrát zaměřena převážně na oblast náhradní rodinné péče.

Návrhy, které jsou od počátku široce debatovány s odborníky z praxe, zahrnují zrychlení a zpružnění procesu zprostředkování náhradní rodinné péče, za současného zachování kvality těchto procesů. Základním cílem je zvýšit počet náhradních rodičů a tím i počet dětí, jimž bude možné zajistit život v rodinném prostředí. Budoucí náhradní rodiče musí dostat maximální a kontinuální podporu tak, aby byl pro ně proces zprostředkování náhradní rodinné péče srozumitelný a aby nedocházelo ke zbytečným průtahům.

Dalšími oblastmi, na které se novela zákona o SPOD zaměří, je pověřování k výkonu sociálně-právní ochrany dětí, péče o děti mladší 3 let nebo nezbytné technické úpravy.

Projektová činnost MPSV

MPSV plánuje pro další období realizaci systémového projektu v oblasti náhradní rodinné péče a v oblasti sociálně-právní ochrany dětí. Projekty by měly být i nadále zaměřeny na přímou podporu terénu (práce s dětmi a rodinami) a na návrh systémových změn. O projektech poskytneme bližší informace po jejich zahájení.

Vybrané aktuality z projektu

Aktuální projekt ukončuje svou činnost 31. 12. 2022, tímto příspěvkem se s Vámi v rámci aktuálního projektu loučíme.

V rámci aktivity **tvorba krajského modelu sítě služeb pro rodiny s dítětem/děťmi umístěnými v ústavní péči a rodiny odebráním dítěte/děti ohrožené** dochází k průběžným návštěvám krajských úřadů, kde jsou konzultovány zejména 4 tematické okruhy, které vzešly z analytických projektových aktivit a které tvoří základní sadu preventivních doporučení napříč ČR. Je zjišťováno, zda jsou připravovány aktivity na dlouhodobé a detailnější sledování potřeb dětí jak na úrovni krajů, tak i obcí. Jsou probírány benefity aplikování tzv. sociálně-ekologického modelu při sledování potřeb dětí a zajišťování relevantních služeb a programů. Se zástupci krajů jsou dále řešeny možnosti podpory resilience rodin, i s ohledem na aktivity dalšího projektu MPSV, zaměřeného mimo jiné na definování problematiky rodičovských kompetencí. V neposlední řadě je diskutováno, jak řešit nedostatečně rozvinuté preventivní myšlení a schopnosti systémově předcházet vzniku sociálních problémů (které dobře známe a máme je popsány). Povědomí o prevenci je totiž nízké a často vede k tomu, že jsou směřovány různé přístupy a pod prevencí jsou zahrnuty odlišné koncepty a pojetí (např. prevence nízké odolnosti rodin je zaměřována s prevencí kriminality apod.). Výstupem všech těchto setkání je zjistit, jak se jednotlivé kraje chystají implementovat jednotlivá doporučení z tzv. krajských zpráv a kde jsou limity těchto praktických realizací.

Aktivita **systematických návštěv ústavních zařízení** bude ukončena v prosinci 2022 předáním zpráv z návštěv konkrétních zařízení jejich zřizovatelům a také jejich ředitelům. Zároveň v závěru projektu budou publikovány výstupy shrnující zjištění z těchto návštěv. Cílem všech výstupů je podpořit transformaci péče o ohrožené děti a jejich rodiny, s důrazem jednak na nutné systémové změny v pobytové péči, tak s důrazem zejména na větší podporu dostupnosti a kvality služeb pro děti a rodiny (preventivní služby, služby sanace rodiny, služby podporující rozvoj rodičovských kompetencí atd.

V rámci aktivity zaměřené na **Přehodnocení situace dětí v pobytové péči** vzniklo několik praktických nástrojů, které je možné využít v přímé práci s dětmi a rodinami v rámci vyhodnocování situace a plánování případové práce. Jedná se o pomocné nástroje k vyhodnocování situace: mladších dětí 10 let; starších dětí 10 let; dětí s postižením; dětí v NRP; a pomocný nástroj k mapování situace dospívajících osob. V rámci finálních výstupů bude v rámci terénu SPOD sdílen aktualizovaný formulář pro Úvodní a Podrobné vyhodnocení a aktualizovaný formulář pro IPOD. Pracovníkům OSPOD bude rovněž k dispozici metodika k vyhodnocování a individuálnímu plánování.

Kontaktní osoba:
Mgr. Kristýna Jůzová Kotalová
vedoucí oddělení transformace služeb pro rodiny a děti
kristyna.kotalova@mpsv.cz
Webové stránky projektu:
www.pravonadetstvi.cz

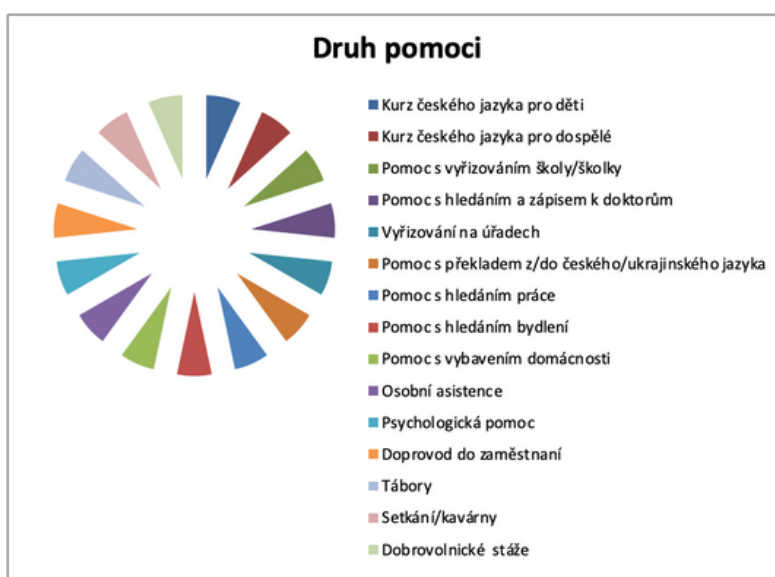
Integrační aktivity Slezské diakonie

Slezská diakonie

Slezská diakonie je nestátní nezisková organizace, která poskytuje své služby v sociální oblasti. Cílovou skupinou jsou lidé s postižením, senioři, lidé bez domova a všichni ti, kteří se dostali do nejrůznějších těžkých životních situací. Ve své práci realizují biblické zásady lásky a služby lidem potřebným a lidem v nouzi.

Slezská diakonie se zapojila do pomoci hned na začátku válečného konfliktu na Ukrajině. Ihned vznikla veřejná sbírka na pomoc lidem zasažených konfliktem a to jak finanční, tak materiální. Současně byl vytvořen pracovní tým, vedený koordinátorem pro zajištění efektivní a koordinované pomoci. Lidé se také mohli zapojit do sbírek, které směřovaly svou pomoc přímo na Ukrajinu. Velmi důležitá byla spolupráce s městy, obcemi, církvemi a další poskytovateli pomoci tak, aby pomoc reagovala na aktuální situaci a byla efektivní.

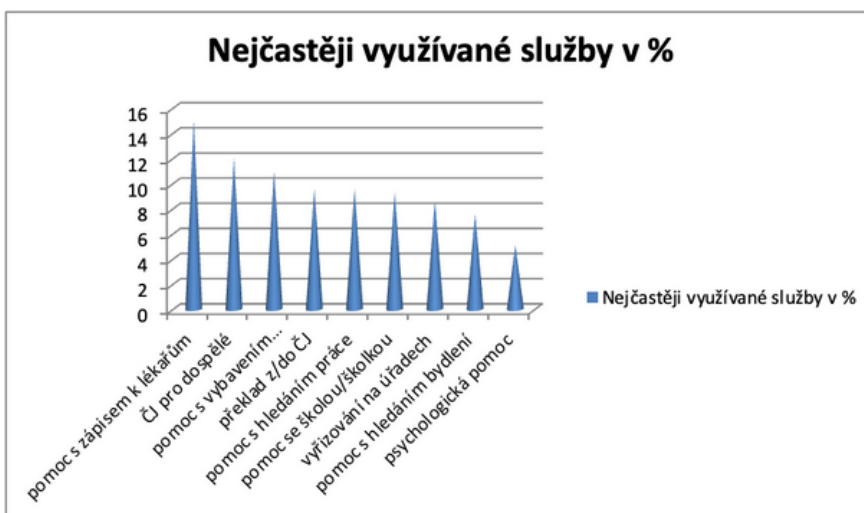
V období březen-září 2022 Slezská diakonie nabídla a realizovala tyto aktivity:

Většina uprchlíků jsou ženy v produktivním věku (do 65 let) s dětmi. Zájem začlenit se do pracovního procesu je ze strany uprchlíků značný, ale více než polovina dotazovaných uprchlíků z různých regionů ještě není zaměstnaná.

Nejvíce přínosná byla pro uprchlíky pomoc se zápisem dětí do školy/školky, pomoc se zápisem k doktorům, vyřizování na úřadech a taky pomoc s hledáním bydlení a vybavením domácnosti. To jsou nejdůležitější věci, které musí každý uprchlík při vstupu do cizí země vyřešit. Velmi důležitá byla hmotná pomoc a pomoc se zajištěním hygienických potřeb a sbírkou oblečení, která není zmíněna v dotazníku, ale kterou podotýkali někteří lidé.

Při vyhodnocování pomoci ukrajinským uprchlíkům, v období od března do září 2022, byly dotazníkovým šetřením mezi uprchlíky zjištěny následující informace:

Pohled na vybrané aktivity

Příměstský tábor pro děti

Příměstský tábor pro ukrajinské děti probíhal ve dvou městech: v Českém Těšíně a v Karvině. V obou městech jsou od dětí, rodičů a zaměstnanců jen pozitivní ohlasy na celý průběh tábora. Kromě zajištění péče o děti bylo cílem těchto táborů integrovat děti do prostředí české kultury, učení se jazyku a poznání regionu, ve kterém nyní žijí.

Setkání/kavárny

Kavárna vznikla jako jedna z prvních reakcí Slezské diakonie na válečný konflikt na Ukrajině. V souvislosti s válečným konfliktem se očekával příchod velkého množství maminek a dětí z Ukrajiny do České republiky.

Aby se překonala obava dospělých z jazykové bariéry, byla zajištěna ukrajinsky mluvící pracovnice, která plynule hovoří česky a ukrajinsky, a která se stala koordinátorem kaváren a důležitým spojovacím prvkem mezi uprchlíky a zaměstnanci Slezské diakonie. Během setkání je poskytováno skupinové poradenství a individuální pomoc dle aktuálních potřeb ukrajinských uprchlíků (sestavování životopisů, hledání vhodného pracovního místa, doprovod s tlumočením na úřadech, u pracovních pohovorů, v bankách, ve školách, u lékaře apod.).

Povědomí o kavárně se rychle rozšířilo mezi uprchlíky a do kavárny začali dojíždět uprchlíci i z okolí měst Havířova, Karviné, Třince, Hrádku. Maminky si mezi sebou vyměňovaly prvotní zkušenosti z cest a pobytu v České republice a zaměstnanci Slezské diakonie mohli bezprostředně reagovat na aktuální problémy a požadavky uprchlíků.

Hned po první kavárně zaměstnanci Slezské diakonie začali aktivně pomáhat s vyřizováním víz, doprovodem na cizineckou polici, se zajištěním doktorů, škol, školek apod. Protože ohlasy na kavárnu byly natolik pozitivní – počet ukrajinských účastníků se neustále zvětšoval, a tím se zvyšovalo i množství aktuálně řešených problémů. Slezská diakonie na základě tohoto impulsu vytvořila středisko Pomoc Ukrajině. Cílem kavárny bylo vytvořit bezpečné prostředí, v rámci kterého se úspěšně vedla pomoc s integrací dětí a dospělých. Stanovené cíle se podařilo naplnit – úspěšně jsme začlenili všechny děti do škol a školek. Aktuálně přes zaměstnance střediska pomáháme s integrací dětí přímo ve školách. Současně se nám podařilo úspěšně integrovat část dospělých uprchlíků do práce. Z výše uvedených důvodů se po prázdninových měsících z velké integrační kavárny se značným počtem uprchlíků přirozeně stala komorní, téměř rodinná kavárnička, které se pravidelně účastní 10 až 15 dospělých uprchlíků. Přání ze strany stávajících ukrajinských účastníků je komornou kavárničku zachovat a pokračovat v prohlubování vzniklých přátelských vazeb mezi uprchlíky a zaměstnanci.

Psychologické aktivity

V období od 1. června do 31. srpna 2022 organizace Slezská diakonie přijala 51 žádostí o individuální psychologické poradenství. Přihlášky byly podané od dospělých, mladistvých a rodičů dětí do 10 let.

Stále probíhají:

- Individuální terapie pro dospělé se skládá z individuálních konzultací /rozhovorů, aktivního dialogu a dalších metod s využitím arteterapie.
- Terapie pro děti a dorost se skládá z individuálních konzultací/rozhovorů, metody edukačního rozhovoru, formátu aktivního dialogu s využitím metod arteterapie, izoterapie, neurografie, terapie hlínou/plastelínou, terapie pohádkou. Terapie pro děti probíhá formou hry.
- V čase tábora pro ukrajinské děti se uskutečnily 3 skupinové psychoterapeutické sezení pro:
  - děti mladší skupiny (věková kategorie 6–8 let),
  - děti střední skupiny (věková kategorie 9–12 let),
  - děti starší skupiny (věková kategorie 10–14 let) pracovaly na nápravě psycho-emočního stavu a uvolnění napětí u dětí a dospívajících.
- Pro teenagery byly vedeny besedy na témata: poznání základních emocí, jak ovládat emoce, jak zastavit násilí/šikanu, komunikační potíže, sociálně-psychologická adaptace.

Nejčastější požadavky na individuální terapii jsou a byly:

- Posttraumatická stresová porucha (PTSD)
- Napjatý vnitřní stav kvůli nedostatku komunikace
- Úzkost
- Obavy
- Potíže s adaptací
- Potíže ve vztazích
- Šikana, násilí
- Nízké sebevědomí
- Posttraumatická stresová porucha (PTSD)

Činnost psychologa směřovala k zachování duševního zdraví a zajištění sociální pohody dětí, rodičů, mladistvých i dospělých a vytváření podmínek pro všestranný a přiměřený rozvoj osobnosti dětí a mladistvých, jakož i přizpůsobení dospělých, mladistvých a dětí, kteří během pobytu na Ukrajině zažili psychické trauma události související s válkou.

Realizovaná psychologická podpora je spojena s pozitivní dynamikou v chování a psychickém stavu uchazečů.

Pomoc s hledáním práce

Pomoc s uplatněním na trhu práce se stala součástí každé kavárny. Na těchto setkáních byli k dispozici personální partneři Slezské diakonie, kteří pomáhali s dokumentací pro získání pracovního místa, informovali o volných pracovních místech a představili trh práce v České republice. Následně byly přijaty dvě personální pracovnice, které se věnují výhradně zaměstnávání ukrajinských dobrovolníků. Pomáhají a podporují uprchlíky při hledání práce, při nástupu do práce, rekvalifikaci, zajišťují překlad a tlumočnickou činnost, pomoc při vyřízení cestovních dokladů na pracoviště, řešení pracovně právních otázek včetně pomoci s pochopením legislativy ČR. Tyto personální pracovnice spolupracují s více než 50 zaměstnavateli a s úřady práce.

Ukrajínští uprchlíci v současné době poptávají práci ve vystudovaných oborech činnosti, což je možné, pokud mají dobrou znalost českého jazyka. Leckdy je bariérou i uznání jejich vzdělání v podmínkách našeho právního řádu.

V následujících měsících je nezbytné dále pracovat na:

- motivaci a agitaci ke studiu českého jazyka, zdokonalování jazykových dovedností a následné možnost získání lépe placené práce ve svém oboru,
- pomoci a podpoře při legalizaci a nostrifikaci diplomů o jejich dosaženém vzdělání,
- pomoci při realizaci aprobačních zkoušek,
- kariérním růstu a zvyšování profesní kvalifikace,
- seznamování s možnostmi rekvalifikací a doporučování rekvalifikačních kurzů ve spolupráci s úřady práce.

Závěr a shrnutí

Znalost českého jazyka představuje hlavní předpoklad úspěšné integrace. Cílem integrační politiky Slezské diakonie je zajistit co nejširší regionální dostupnost kurzů českého jazyka pro dospělé.

Následují aktivity na rozvoj a získání ekonomické a sociální soběstačnosti, kde spadá znalost svých práv a povinností a taky podmínek zaměstnávání. Hlavním cílem je dosažení ekonomické a sociální soběstačnosti, a to získáním a udržením zaměstnání, přiměřeného bydlení a získání důležitých informací, které se těchto oblastí týkají.

V rámci orientace ve společnosti je důležité zajistit informovanost Ukrajinců v počáteční adaptační fázi. Jedná se o informace týkající se hodnot společnosti v Česku republice, resp. v EU, dále základní orientaci v systému institucí a úřadů v České republice. Znalosti o historii státu, právního řádu, politického uspořádání státu, kulturních odlišností, a to prostřednictvím sociokulturního kurzu, který uprchlíkům poskytne znalosti a dovednosti nezbytné pro adaptaci v podmínkách života v České republice.

Protože integrace je oboustranným procesem, který musí být založen na vzájemném přínosu pro obě strany, je třeba podporovat otevřenost společnosti a vzájemnou komunikaci.

Kontaktní osoby:

Mgr. Lenka Waszutová, MBA

vedoucí sekce řízení lidských zdrojů
l.waszutová@slezskadiakonie.cz

Ing. Soňa Kantorová, Ph.D.

koordinátor střediska Pomoc Ukrajíně
s.kantorova@slezskadiakonie.cz